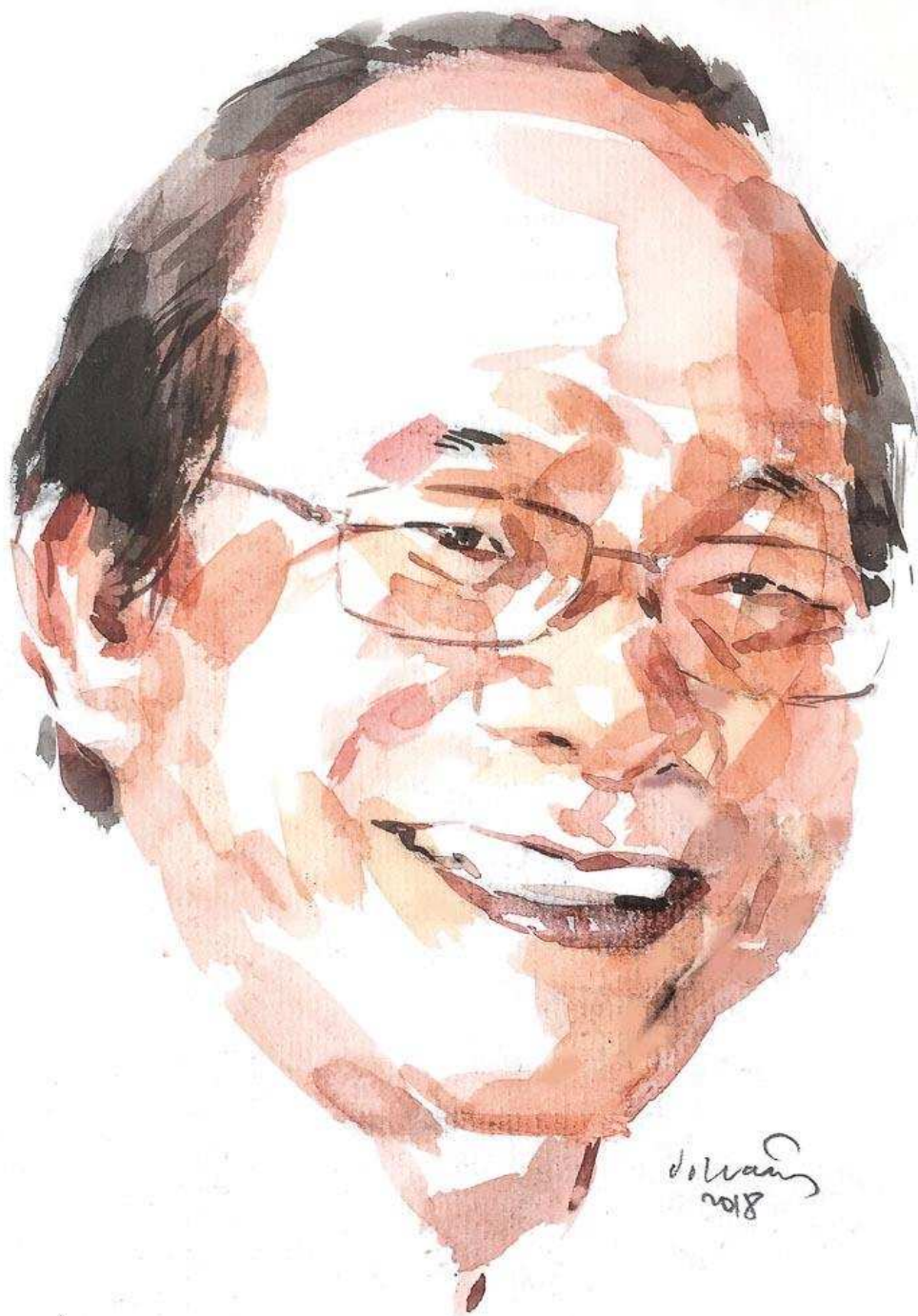

Tranh: Hoàng Tường

Là món ăn tinh thần của người đọc cả nước trong suốt những năm 1980 đến những năm 2000, *KTNN* có được một lượng bạn đọc đông đảo trong cả nước, đó là nhờ tạp chí trong những năm tháng đó đã tập hợp nhiều cây bút, nhiều dịch giả tên tuổi. Có

lúc, các tác giả xem việc đăng bài trên *KTNN* là một tiêu chuẩn để đánh giá chất lượng bài viết... Quả thật, đó là một thời “vang bóng” khó quên.

Đến nay, *KTNN* cũng như nhiều ấn phẩm báo chí khác đều không thể chống lại “cơn lốc” báo mạng và internet. Tạp chí *KTNN* hiện vẫn sống mà không cần quảng cáo, tuy nhiên bộ máy nhân sự phải tinh giản hết mức. Tôi phải làm việc tích cực và kiêm nhiều nhiệm vụ khác nhau.

Thật may, *KTNN* vẫn giữ được một số lượng độc giả trung thành, trong số đó có nhiều bạn đọc là người Việt ở nước ngoài, mỗi lần về nước họ thường ghé đến văn phòng *KTNN* mua từng chồng tạp chí cả cũ lẫn mới.

Tạp chí cũ vẫn được người đọc ưa chuộng thế sao?

Có những cuốn sách, tạp chí xưa không bao giờ cũ, vì đó là kiến thức nền tảng, phổ quát và không thay đổi theo thời gian. Hơn nữa, đối với người Việt ở nước ngoài, những bài dịch trên *KTNN* lại rất chuẩn về văn phong, ngôn ngữ nên họ rất thích. Thật ra, hiện vẫn có một số người yêu quý sách báo còn lưu giữ bộ tạp chí *KTNN* nhiều năm trước. Chúng tôi đang có kế hoạch trao tặng giải thưởng cho những người còn lưu giữ bộ *KTNN* đầy đủ nhất.

Không riêng gì tạp chí *KTNN*, nhiều sách báo cũ vẫn được người đọc ưa thích, thậm chí còn bán với giá cao hơn sách báo mới. Có những thế hệ độc giả còn giữ tình yêu với những cuốn sách xuất bản mấy chục năm về trước. Bên cạnh đó, có những người bán sách cũ yêu sách một cách đáng kinh ngạc. Tình cảm của họ thể hiện rõ trong cách sắp xếp các cuốn sách cũ, trân trọng từng trang báo, từng cuốn tạp chí đưa lên kệ. Chính những người bán tận tụy như vậy đã giúp cho sợi dây liên kết giữa người đọc và sách báo cũ bền chặt theo năm tháng...

CÓ NHỮNG CUỐN SÁCH, TẠP CHÍ XƯA KHÔNG BAO GIỜ CŨ, VÌ ĐÓ LÀ KIẾN THỨC NỀN TẢNG, PHỔ QUÁT VÀ KHÔNG THAY ĐỔI THEO THỜI GIAN.

Nhiều người vẫn băn khoăn về tương lai của báo in, theo ông thì báo in có sẽ mất đi trong thời đại internet và mạng xã hội không?

Tôi cho là không. Dù báo điện tử có phát triển đến đâu thì báo in sẽ vẫn có chỗ đứng của nó. Tất nhiên, báo giấy khó có thể cạnh tranh được với internet về tốc độ cập nhật thông tin và tính đa phương tiện, nhưng nó vẫn có ưu thế với những bài bình luận, nhận định chuyên sâu trong nhiều lĩnh vực kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội, giúp người đọc có cái nhìn rõ nét hơn về con người và cuộc sống.

- Xem thêm: [Làm sưu tầm cũng cần tinh thần khoa học](#)

Bên cạnh đó, việc cầm tờ báo vừa đọc vừa nhâm nhi tách cà phê sáng hay đọc khi rảnh rỗi, lúc ở sân bay, trên xe buýt là thói quen cố hữu của nhiều người. Tuy nhiên, những người làm báo giấy như chúng tôi có một bài học lớn, đó là phải thường xuyên nâng cao từ hình thức cho đến nội dung để đáp ứng được nhu cầu của độc giả.

Nhưng dù có nhiều nỗ lực để luôn làm mới mình, *KTNN* cũng không tránh khỏi những lúc khó khăn, thậm chí hết sức căng thẳng để có thể tồn tại. Vì vậy nên tôi mới tìm đến thú chơi tem và chơi đá như một cách thư giãn. Nhưng với tôi, nghề chơi cũng phải “đến nơi đến chốn”, chơi thứ gì cũng phải khác lạ, độc đáo. Chẳng hạn như bộ Thạch thiên với gần 200 viên đá nằm trong Top 100 bộ sưu tập độc đáo nhất Việt Nam, đang chờ làm thủ tục xác lập kỷ lục châu Á.

Ông mất bao lâu để có được bộ sưu tập độc đáo này?

Phải mất đến hơn 20 năm, nhưng quan trọng hơn là một cái duyên kỳ ngộ giữa con người và thiên nhiên. Bên trong hòn đá chứa đựng “ẩn ngữ” mà theo tôi chỉ có những tâm hồn “đồng điệu với đá” mới nhận ra thông điệp ẩn bên trong.

Điều thú vị là khi xem bộ sưu tập Thạch thiên, mỗi người lại có cảm nhận riêng không ai giống ai, thậm chí mỗi lần xem lại cho những cảm xúc khác nhau... “Đừng bao giờ bỏ lỡ cơ hội để nhìn ngắm một cái gì đẹp đẽ, bởi cái đẹp chính là kỳ công của tạo hóa”, nhà thơ, triết gia người Mỹ Ralph Waldo Emerson đã nói như vậy.

Còn thú chơi tem thì sao, nó khác gì so với thú chơi thạch thiên?

Chơi tem khó tạo được một bộ sưu tập độc đáo, khác lạ vì tem được sản xuất hàng loạt, những con tem quý hiếm có rất ít, thậm chí chỉ một vài con, cũng không có nhiều bộ tem được sưu tập đầy đủ như: bộ tem các nhà lãnh đạo thế giới và trong nước, gia đình chim, di sản văn hóa thế giới, tem dị hình... mà tôi sưu tầm được.

Từ khi biết đọc, biết viết, tôi đã được nhiều người nhờ viết thư báo tin tức gia đình cho người thân đang làm ăn ở nơi xa (ngày ấy, con tem còn được gọi là “con cò”); theo năm tháng, con tem dán trên góc bì thư trở thành quen mắt với tôi. Ban đầu, tôi cất giữ những bì thư cũ có dán tem như cách lưu giữ tình cảm, chứ chưa biết đến thú sưu tầm tem. Thế nhưng, những con tem nhỏ dần gây ấn tượng với tôi bởi hình ảnh,

màu sắc đa dạng và cho tôi cảm giác thích thú khi ngắm nghía để rồi đến một lúc nào đó tôi đã có được một bộ sưu tập tem như hiện nay.

Người chơi tem không chỉ bỏ nhiều công sức sưu tập mà còn phải biết trân trọng và có niềm say mê tìm hiểu những nền văn hóa hay những thông tin liên quan đến tem, nhờ đó tiếp thu, cập nhật những kiến thức phong phú thông qua từng bộ tem. Con tem nhỏ bé nhưng có thể giúp người chơi có được những hiểu biết cơ bản về đất nước, con người, thắng cảnh và các sắc thái văn hóa, kinh tế cũng như quá trình lịch sử – chính trị của mỗi quốc gia.

Chẳng hạn, khi mua được con tem quý từ Nepal, tôi sẽ phải tìm hiểu xem đất nước này sản xuất tem từ bao giờ, có những loại tem nào quý hiếm, văn hóa của Nepal có gì độc đáo... Nghề chơi không được đào tạo trường lớp nên người chơi phải dành thời gian tìm hiểu, học tập qua sách vở, qua những người cùng sở thích. Chơi cho ra chơi đã khó, chơi để thành một “nghề” lại càng khó hơn.

NGHỀ CHƠI KHÔNG ĐƯỢC ĐÀO TẠO TRƯỜNG LỚP NÊN NGƯỜI CHƠI PHẢI DÀNH THỜI GIAN TÌM HIỂU, HỌC TẬP QUA SÁCH VỞ, QUA NHỮNG NGƯỜI CÙNG SỞ THÍCH. CHƠI CHO RA CHƠI ĐÃ KHÓ, CHƠI ĐỂ THÀNH MỘT “NGHỀ” LẠI CÀNG KHÓ HƠN.

Cách chơi tem của ông có gì khác biệt?

Tôi thường vận dụng bốn chữ: hy (tem còn ít về số lượng), kỳ (những con tem lạ, hiếm thấy), cổ (tem xưa cũ), quái (những con tem bị lỗi). Hiện, tôi sưu tập được hơn 10.000 con tem, chia thành 20 bộ. Trong đó, bộ sưu tập tem dị hình và chất liệu với hơn 5.000 mẫu được nhiều người biết đến và được giới chuyên môn đánh giá cao, được công nhận kỷ lục châu Á.

Như thế nào là tem dị hình và tem chất liệu, ông giải thích rõ hơn?

Tem gọi là dị hình vì không hình vuông hay chữ nhật như tem thông thường mà có kiểu dáng rất đa dạng như: hình thang, hình bình hành, hình thoi, hình tròn, đục lỗ, hologram... Còn gọi là tem chất liệu là những con tem được làm bằng vàng, bạc, đồng, nhựa, thép, ngà voi, gỗ, vải, đất đá, cát, phủ kim tuyến, phủ men, phủ muối,

thép, nhôm, nhựa, đính hạt đá quý, dát bụi thiên thạch... Ngoài ra, còn có những con tem có hình thù đặc biệt như tem cạnh cong, tem 3D, tem khắc nổi, tem dập nổi, tem hạt giống...

- Xem thêm: **Giữ cho văn hóa còn thì đất nước còn**

Hiện nay, nhiều nước trên thế giới có in tem dị hình và chất liệu, đặc biệt là những nước có công nghệ in ấn phát triển. Không chỉ “ăn tiền” nhờ hình ảnh, màu sắc tuyệt đẹp, những con tem đó còn cho cảm giác mềm mại khi chạm vào, có mùi thơm... và thể hiện nội dung mới lạ.

Dư luận thường nhắc đến bộ tem 12 con giáp của ông, từng được trưng bày trước thềm Xuân Giáp Ngọ...

Bộ sưu tập tem 12 con giáp của bưu chính Việt Nam và một số nước trên thế giới hiện vẫn đang được tôi trưng bày để mọi người thưởng lãm. Truyền thống 12 con giáp không chỉ có ở các nước phương Đông, mà hiện hơn 80 quốc gia trên thế giới phát hành tem năm mới theo Âm lịch.

Bộ này bao gồm 1.500 con tem và các vật phẩm đa dạng về hình thức, cùng với kỹ thuật in ấn hiện đại của nhiều quốc gia. Cùng là một con ngựa nhưng mỗi quốc gia có cách thể hiện khác nhau, biểu hiện sự đa dạng những sắc màu văn hóa. Đây đúng là nét đẹp trong mùa xuân cổ truyền.

Qua bộ sưu tập này, những con tem nhỏ bé đã trở thành các tác phẩm nghệ thuật, văn hóa, sinh động về hình thức và phong phú về nội dung. Tôi thường nói vui là nhờ sự sáng tạo không giới hạn mà những con tem này đã “mời” được tiền của tôi khá dễ dàng trong 30 năm qua.

TÔI VẪN CẢM THẤY MÌNH GIÀU CÓ, VÌ TÔI CÓ NHỮNG THỨ CÒN QUÝ HƠN TIỀN BẠC, ĐÓ LÀ KIẾN THỨC, LÀ GIÁ TRỊ VĂN HÓA.

Phải công nhận rằng, thú chơi nào của ông cũng lắm công phu...

Như tôi đã nói, dù làm hay chơi tôi đều muốn “đến nơi đến chốn”. Làm báo, tôi cũng chuyên tâm, chăm chút cho sản phẩm của mình. Sưu tập thạch thiên hay sưu tập tem

của tôi là kết quả những gì học hỏi được từ người đi trước, bạn bè quốc tế, nhưng tôi luôn cố gắng tạo ra sự khác biệt, không theo lối mòn.

Ở tuổi “cổ lai hy”, tôi cảm thấy cuộc sống mình khá đủ đầy. Dù không có nhiều tiền của, tôi vẫn cảm thấy mình giàu có, vì tôi có những thứ còn quý hơn tiền bạc, đó là kiến thức, là giá trị văn hóa. Có người từng ngỏ ý muốn tôi nhượng lại những gì tôi đã sưu tầm nhưng tôi từ chối. Sau này, khi không giữ được bộ sưu tập của mình nữa, tôi sẽ hiến tặng cho bảo tàng hay một tổ chức nào có đủ tâm ý.

Còn hiện giờ, tôi vẫn không ngừng tìm kiếm, đầu tư để làm giàu thêm cho những bộ sưu tập mà mình đang có. thỉnh thoảng đem những hiện vật mình sưu tầm ra ngắm nghía, xếp đặt, vuốt ve... hay đón vài người bạn cùng đam mê tới nhà, cùng chia sẻ với nhau những câu chuyện về đá, về tem bên ly trà thơm. Tôi cảm thấy cuộc đời như thế thì vị biết bao!

Cảm ơn ông về những chia sẻ trên.

Ngắm Bộ Tem 12 Con Giáp Độc Đáo Của Nhà Sư Tập Hàn Tấn Quang

Đăng bởi [Xuân Ngọc](#)
[30/01/2019](#)

Ngày xuân, nếu có dịp cùng nhà sư tập Hàn Tấn Quang ngồi uống trà và ngắm bộ sưu tập tem 12 con giáp dị hình và chất liệu của ông, mới thấy đúng là “nghề chơi cũng lắm công phu” thật. Hơn 20 năm sưu tầm, nay ông đã sở hữu bộ 1.500 con tem và các vật phẩm đa dạng về hình thức, cùng với kỹ thuật in ấn hiện đại của nhiều quốc gia.

Ông Hàn Tấn Quang với những con tem quý trong bộ sưu tập. Ảnh: Quỳnh Duyên

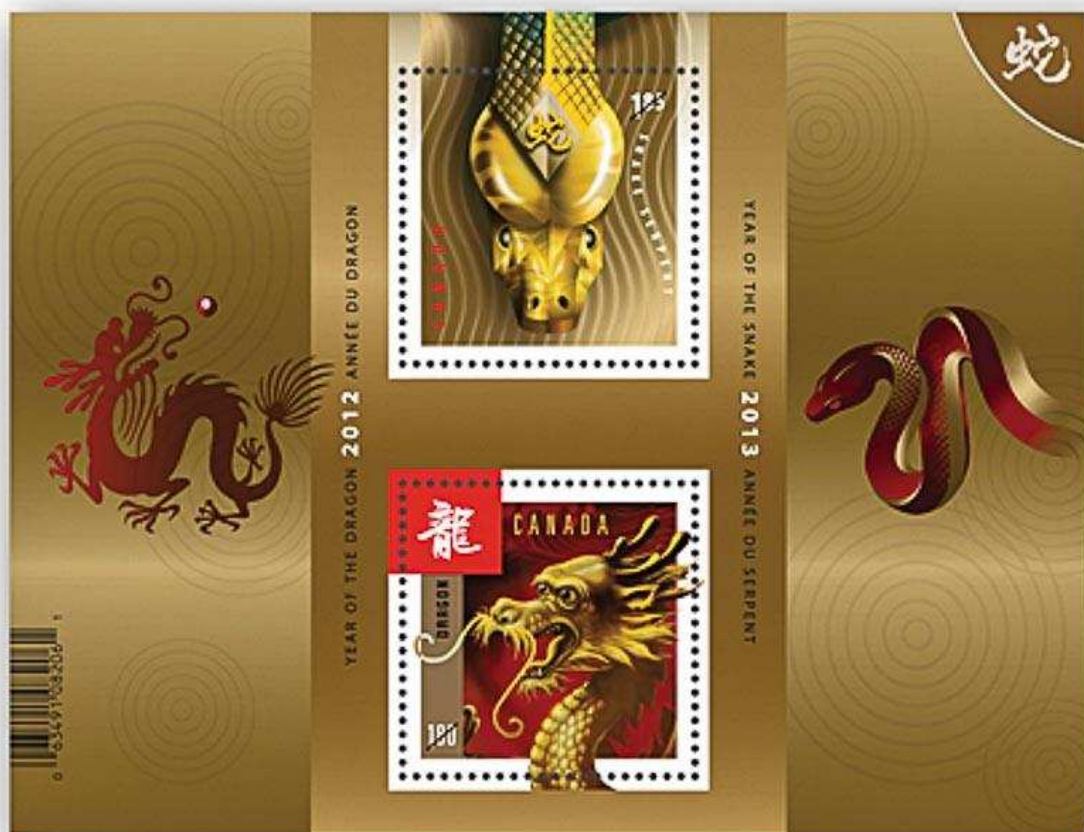

Nhà báo Hàn Tấn Quang là người nổi tiếng trong giới sưu tập trong và ngoài nước. Ngoài thời gian làm báo, ông có thú vui sưu tập tranh, đá Thạch thiềm và tem dị hình chất liệu... Riêng tem bưu chính, hiện ông sưu tập được hơn 10.000 con tem, chia thành 20 bộ. Trong đó, bộ tem dị hình và chất liệu với hơn 5.000 mẫu được nhiều người biết đến và được giới chuyên môn đánh giá cao, được công nhận Kỷ lục châu Á vào năm 2014.

Người sinh năm Thân có tính giao hoạt, dí dỏm. Họ rất thông minh, lanh lợi, có tri thức và mưu lược. Bề ngoài họ là người ôn hòa, nội tâm, nhưng thực tế họ rất kiên cường. Tuy nhiên, nhược điểm của người tuổi Thân là thiếu kiên nhẫn, cậy tài và trời sinh ra đã có tính đầu cơ mưu lợi.

Bloc tem Tết Khỉ của Canada với hình ảnh Tôn Ngộ Không

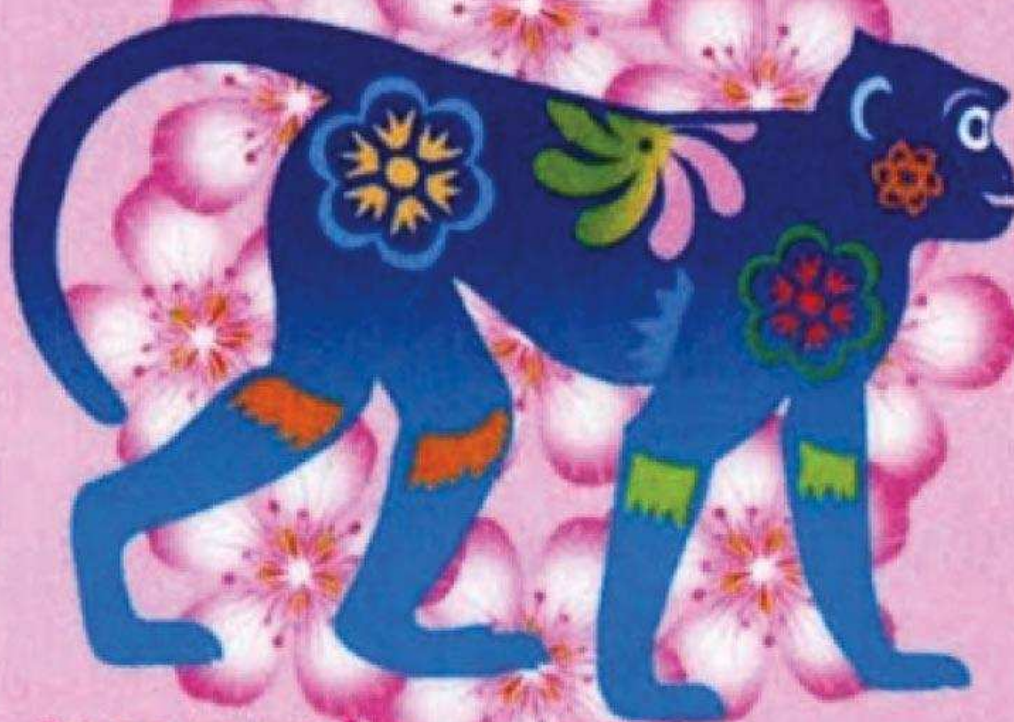

Qua chia sẻ của chủ biên tạp chí *Kiến thức Ngày nay*, con tem không chỉ là sản phẩm của ngành bưu chính mà nó là một tác phẩm nghệ thuật, ghi dấu lịch sử, văn hóa của một đất nước. Tem 12 con giáp cũng vậy, cùng là một con vật nhưng mỗi quốc gia có cách thể hiện khác nhau, biểu hiện sự đa dạng những sắc màu văn hóa riêng.

- Xem thêm: [Nhà sưu tập Hàn Tấn Quang: Nghề chơi cũng phải “đến nơi đến chốn”](#)

VIỆT NAM

TẾT BÌNH THÂN

3000đ

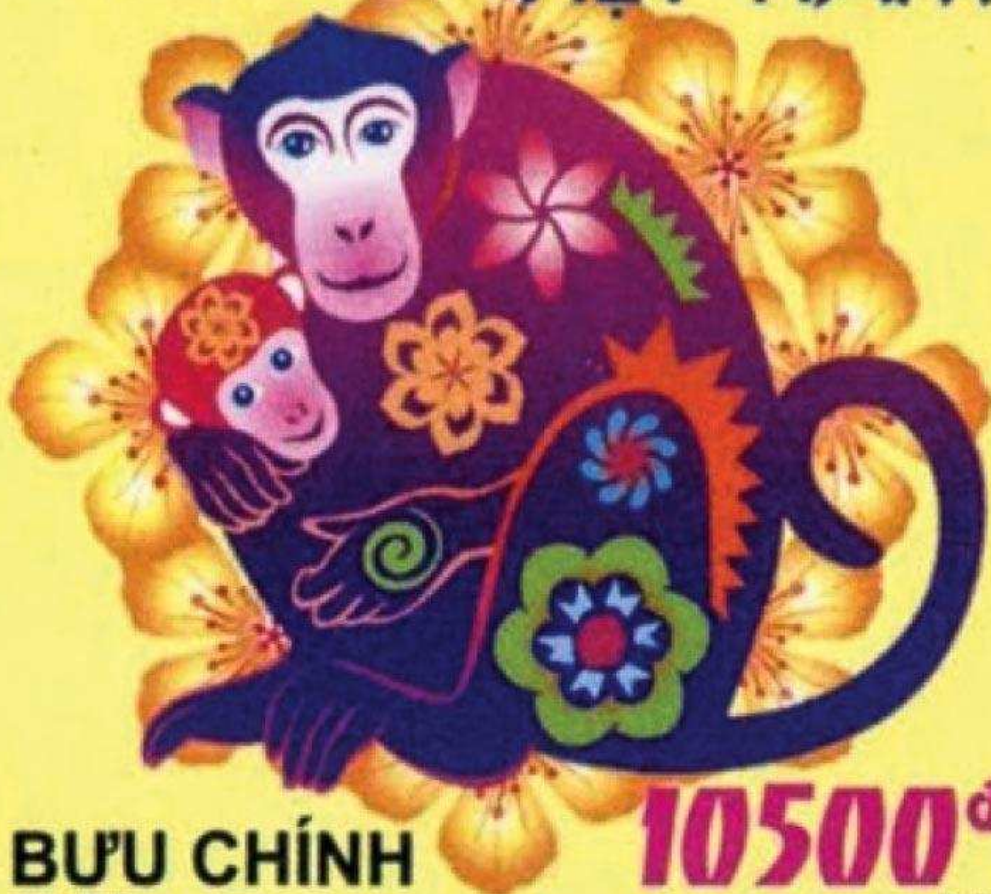
N.Du 2015

BƯU CHÍNH

2-1

TẾT BÌNH THÂN

VIỆT NAM

BƯU CHÍNH

N.Du 2015

10500đ

2-2

BƯU CHÍNH

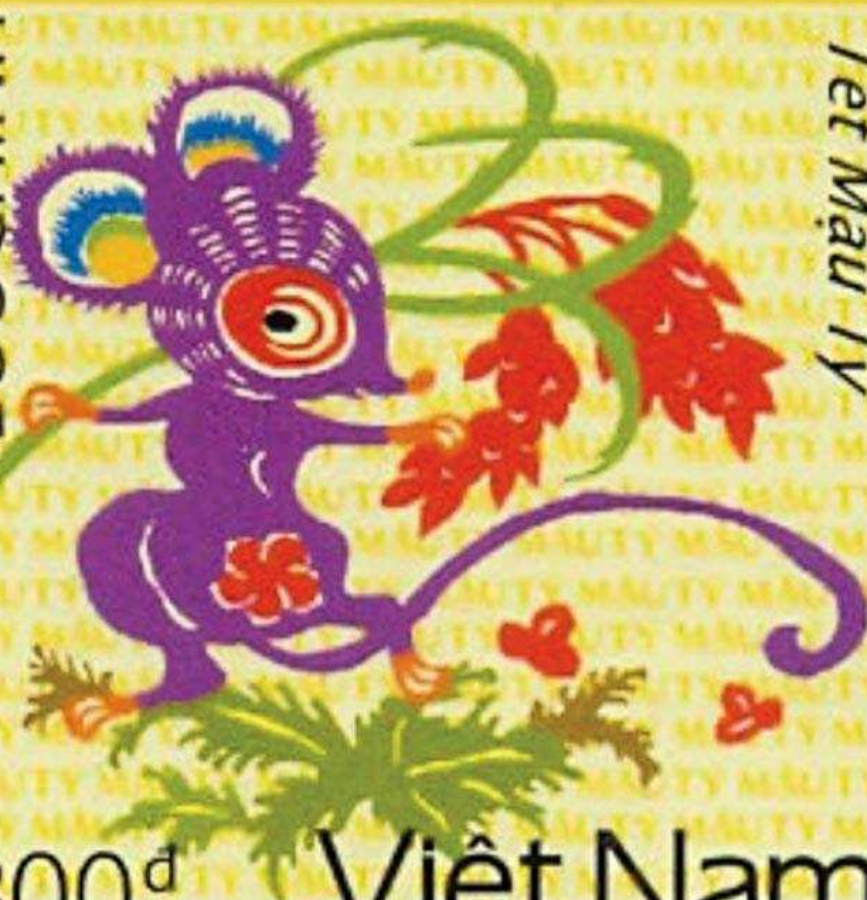
Tết Mậu Tý

800đ

Việt Nam

ĐM VU 2008

2-1

Trong đó, các loại tem quý lạ ông đã sưu tập của rất ít quốc gia phát hành vì để làm được tem dị dạng phải có kỹ thuật in ấn hiện đại và chi phí rất cao so với các loại tem bình thường. Một số nước trên thế giới mỗi năm chỉ phát hành vài bộ tem. Ví dụ năm 2004, Canada phát hành bộ tem Tết Giáp Thân in hình Tôn Ngộ Không, in offset dập nổi, phủ mực phản quang sáng óng ánh, màu sắc rực rỡ.

Exp.
Andrzej Pietkiewicz
P.O. Box 713
10-630 olsztyn⁴
Poland

33 1.4

R RR 037 134 181 PL

Mr. Han Tan Quang
16 Tran Qui Khoach Street
Tan Dinh Ward
District 1
70000 Ho Chi Minh City
VIETNAM

TẠP CHÉ
Kiến thức
ngày nay
HÃY LUÔN LÀM GIẤU KIẾN THỨC CỦA BẠN

LA PE
FRANC

Hàn Tấn Quang
Kính gửiBox.098 SAIGON CENTRAL P.O.....
HoChiMinh City
VIET NAM

C A N A D A

49

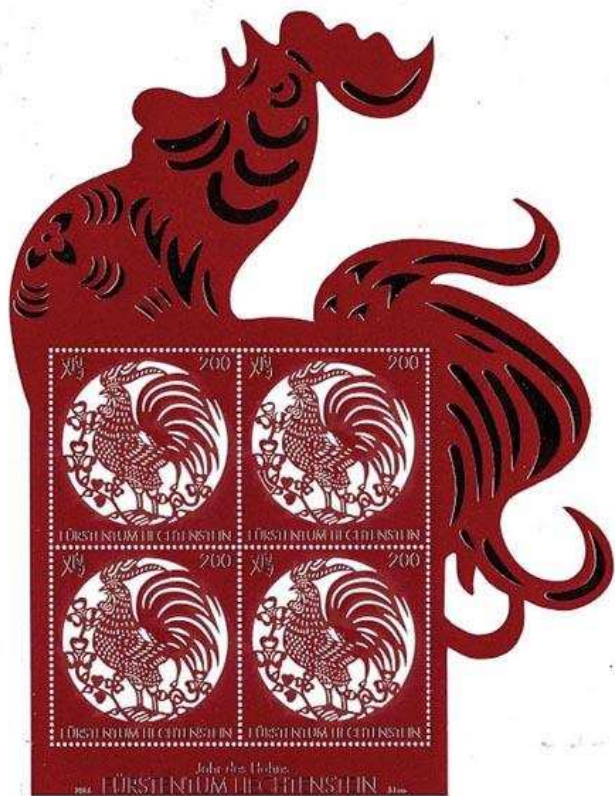

YEAR OF THE MONKEY
ANNEE DU SINGE

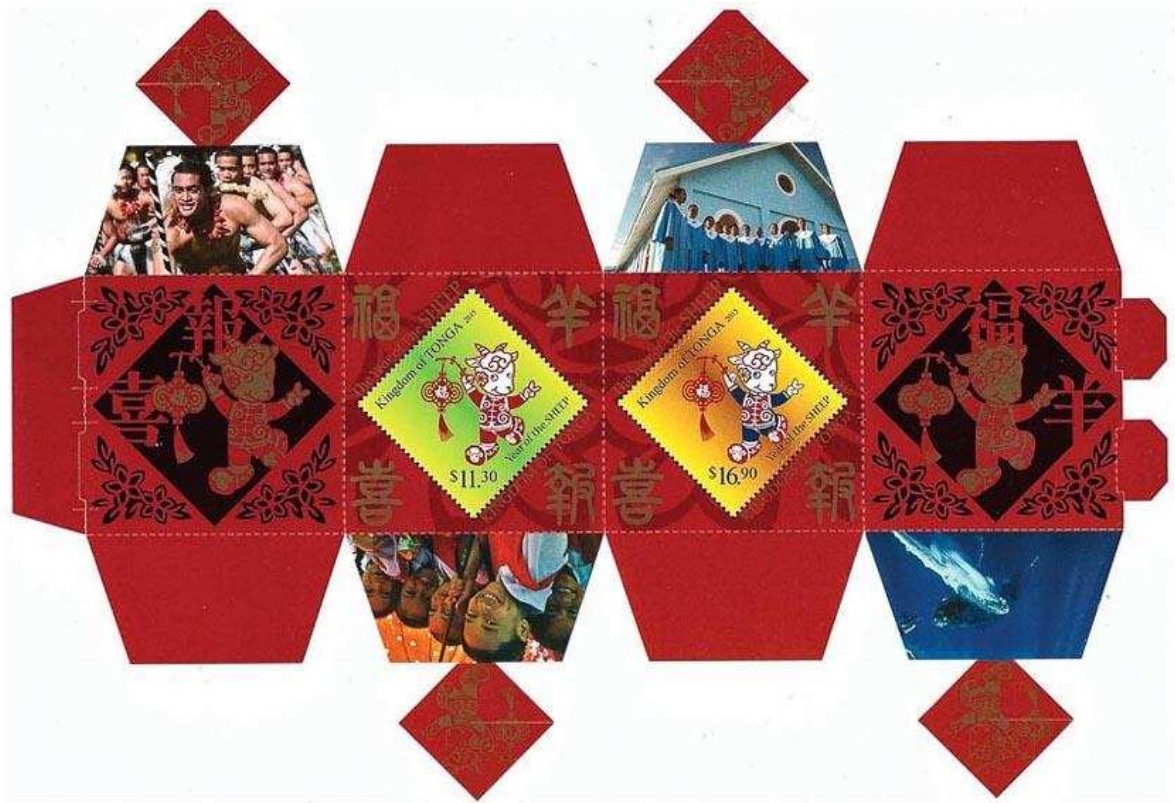
猴年

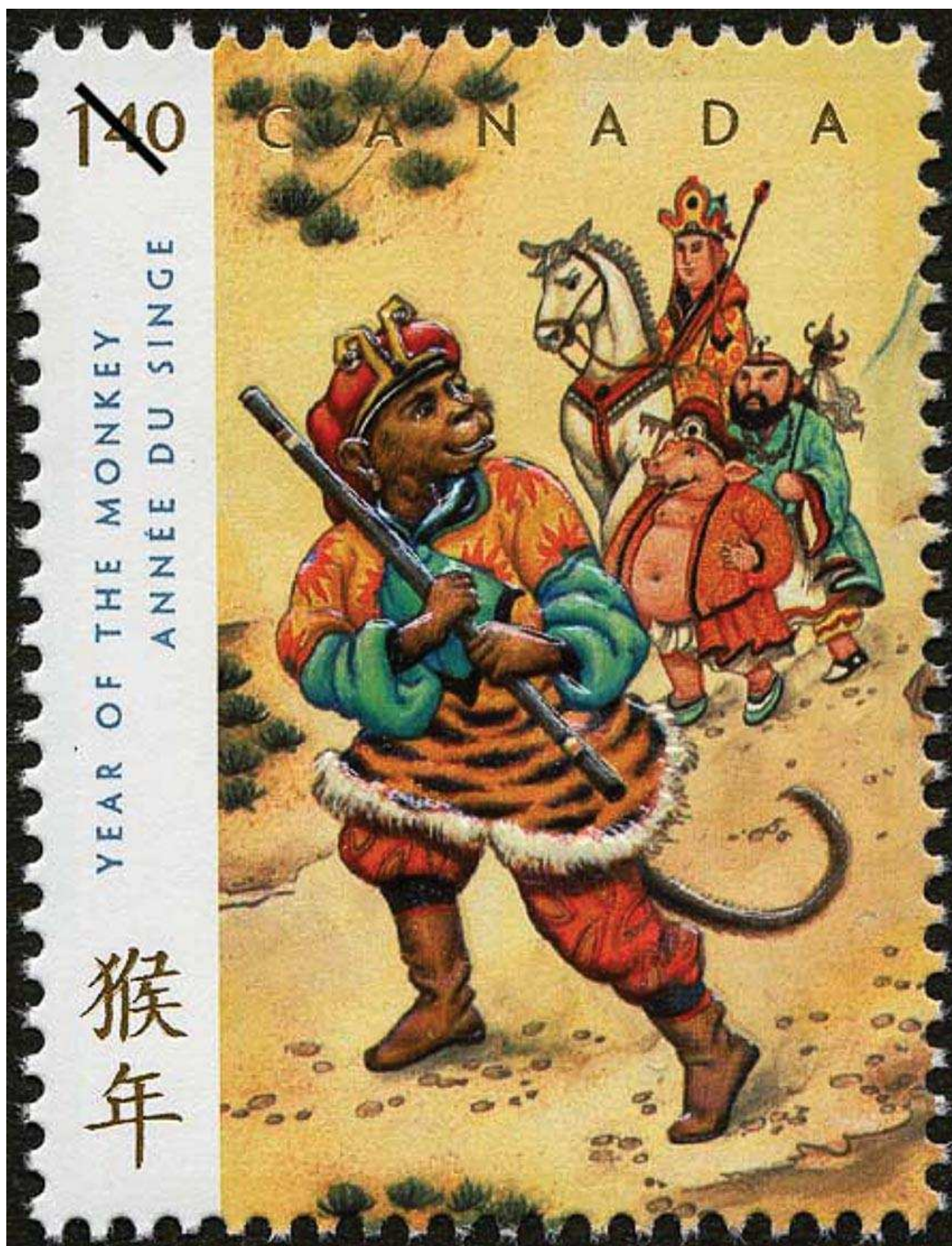

So với các “nghề chơi” khác, thì thú vui sưu tập tem thuộc lớp sinh sau để muộn, nhất là ở Việt Nam. Sau ngày khai sinh ra nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa một năm, Bưu chính của nhà nước công nông đầu tiên ở Đông Nam Á này mới phát hành bộ tem đầu tiên vào ngày 2-9-1946.

REPRESENTATIVE IMAGE

Dòng tem tết hay còn gọi là tem 12 con giáp hoặc tất niên được phát hành vào dịp cuối năm Dương lịch hoặc khoảng một hai tháng trước Tết Nguyên đán, trên đó in hình con giáp đại diện của năm.

BY AIR MAIL
航 PAR AVION 空

歲次乙未
Year of the Ram

正式首日封 Official First Day Cover 24.1.2015
Hongkong Post 2 Connaught Place, Central, Hong Kong

新禧張設計 Designed by Kan Tai-keung

歲次乙未
羊年
Year of the Ram

\$10

歲次乙未
羊年
Year of the Ram

中國香港
Hong Kong

10 = 14K =
Han Jan Quang,
Box 098, Saigon Central P.O.
Ho Chi Minh Vietnam

Năm 1950, người Nhật sản xuất tem con Cọp, đây là con tem 12 con Giáp đầu tiên trên thế giới. Sau Nhật là Hàn Quốc, Hong Kong, Đài Loan... Năm 1980 Trung Quốc làm tem tết đầu tiên với con Khỉ. Đây cũng là con tem mắc nhất trong dòng tem tết với giá hơn 1.600 USD, vì sản xuất với số lượng rất hạn chế.

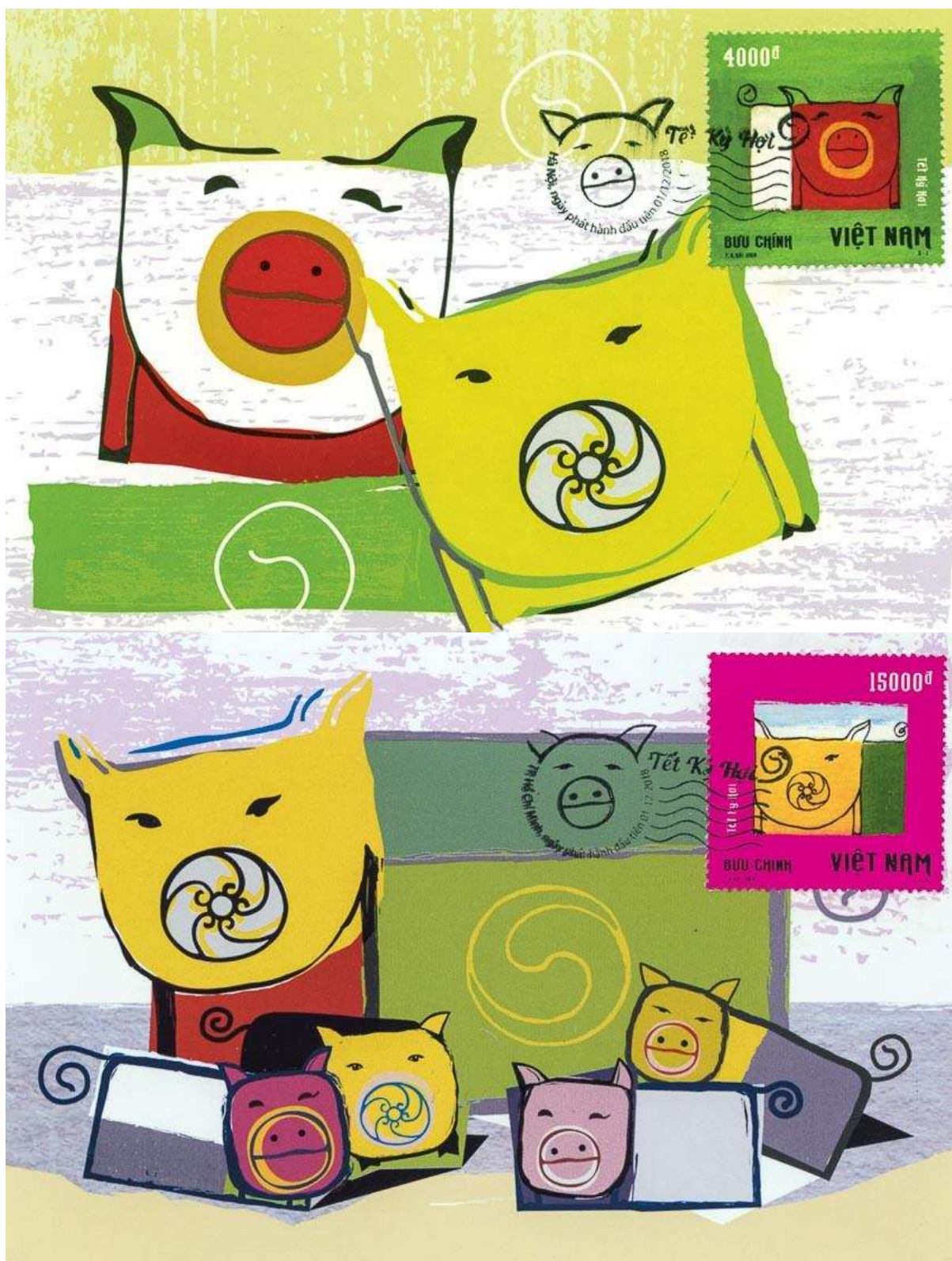

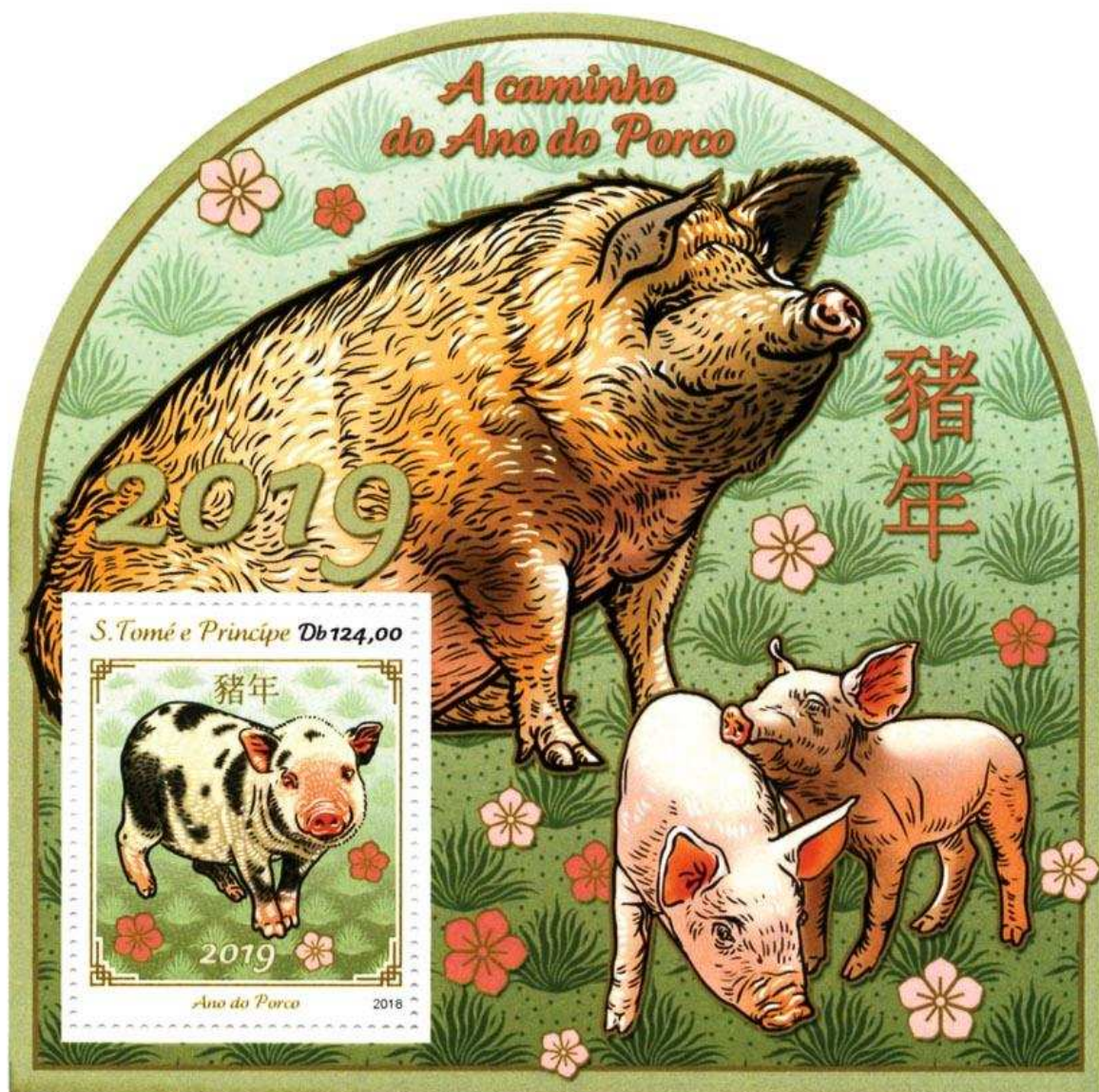
Ở Việt Nam, theo các nhà nghiên cứu, tem tết 12 con giáp đầu tiên được phát hành vào năm 1962 với bộ “Tranh tết Đông Hồ”, gồm hai mẫu “Lợn nái, lợn con” và “Gà mái, gà con” đều dựa theo tranh khắc gỗ dân gian. Giai đoạn 1962-1992, việc phát hành tem tết diễn ra không liên tục. Bắt đầu từ năm 1993, tem tết trở thành đề tài không thể thiếu trong kế hoạch in tem hằng năm. Đến năm 2004, chu kỳ tem 12 con giáp hoàn thành. Lúc này, người sưu tập tem đã có trọn bộ đầu tiên của một giáp 12 linh vật với khuôn mẫu và phong cách thống nhất khá đẹp.

- Xem thêm: [90.000 đĩa nhạc Latin của nhà sưu tầm nhạc Gladys Palmera](#)

Hiện nay, khoảng 80 quốc gia trên thế giới cũng in hình 12 con giáp với hơn 1.000 mẫu dù ngày tết truyền thống của họ không giống Việt Nam. Điều này cho thấy văn hóa 12 con giáp của phương Đông có sức hấp dẫn và lan tỏa đến nhiều quốc gia ở các khu vực văn hóa khác. Đề tài tem 12 con giáp luôn thu hút, thỏa mãn thú sưu tập tem của nhiều người ở nhiều quốc gia trên thế giới.

A caminho do Ano do Porco

S. Tomé e Príncipe Db31,00

Ano do Porco

2018

S. Tomé e Príncipe Db31,00

Ano do Porco

2018

S. Tomé e Príncipe Db31,00

Ano do Porco

2018

S. Tomé e Príncipe Db31,00

Ano do Porco

2018

豬年

2019

Bộ tem của nhà sưu tập Hàn Tấn Quang gói gọn trong bốn chữ: hy (tem còn ít về số lượng), kỳ (những con tem lạ, hiếm thấy), cổ (tem xưa cũ), quái (những con tem bị lỗi, in dị dạng).

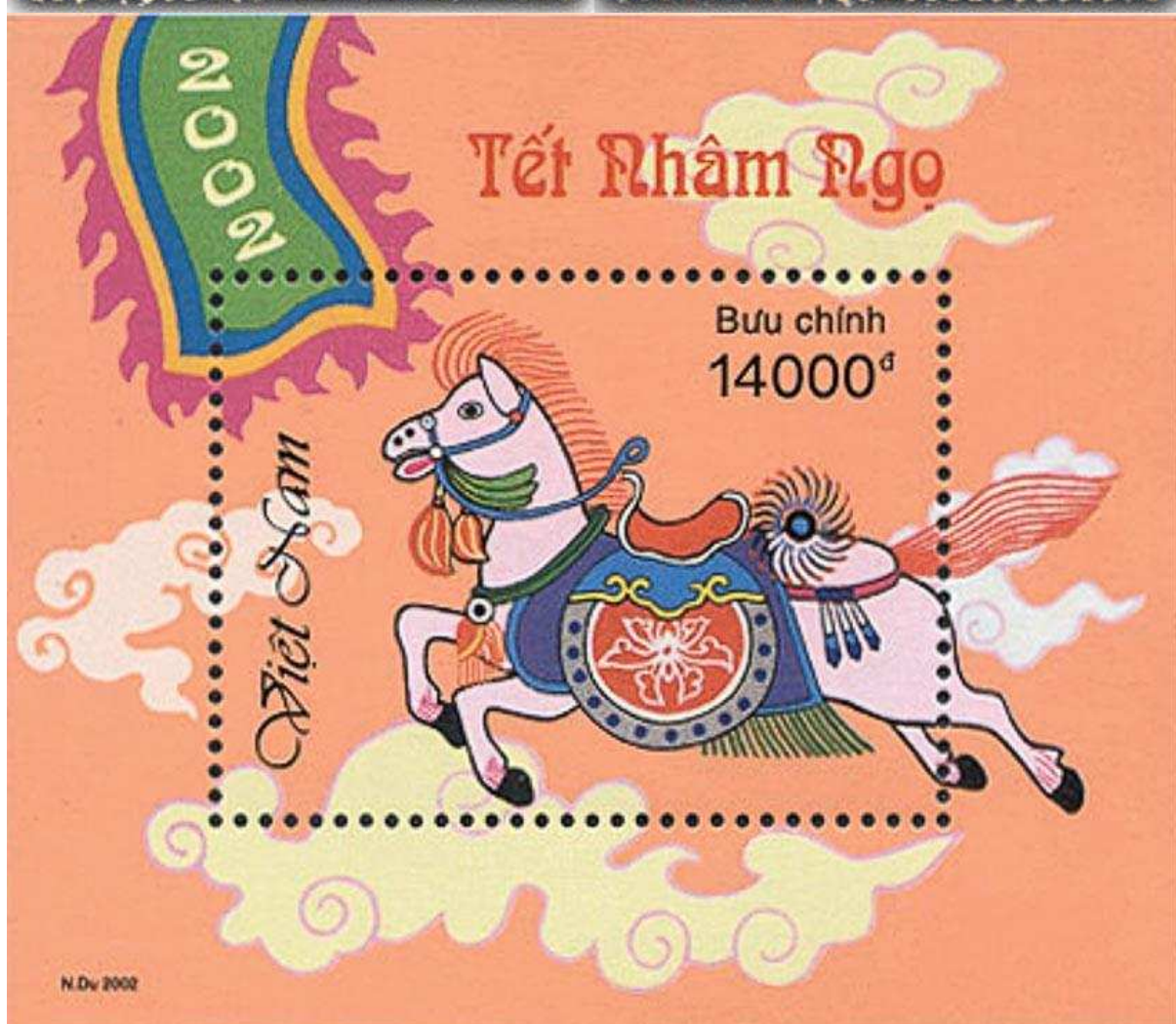
平成十九年 丁亥 二〇〇七年 丁亥
 丁亥 文字切手 丁亥

Color Security Printing
 平成十九年 丁亥 印刷

Tem gọi là dị hình vì không hình vuông hay chữ nhật như tem thông thường mà có kiểu dáng rất đa dạng như: hình thang, hình bình hành, hình thoi, hình tròn, đục lỗ, hologram... Còn gọi là tem chất liệu là những con tem được làm bằng vàng, bạc, đồng, nhựa, thép, ngà voi, gỗ, vải, dát đá, cát, phủ kim tuyến, phủ men, phủ muối, thép, nhôm, nhựa, đính hạt đá quý, dát bụi thiên thạch... Ngoài ra, bộ sưu tập của ông còn có những con tem với hình thù đặc biệt như block tem cạnh cong, tem 3D, tem khắc nổi, tem dập nổi...

Nhiều nước trên thế giới có in tem dị hình và chất liệu nhưng đa số là các nước phát triển có công nghệ in ấn cao, chẳng hạn như: Pháp, Phần Lan, Nhật, Canada, Mỹ... với sự hỗ trợ của công nghệ in ấn hiện đại, những con tem đó có nhiều hiệu ứng về xúc giác, khứu giác, thị giác, thính giác và... vị giác với sự cảm nhận... như thật. Việc sưu tập tem dị dạng, tem chất liệu, tem mùi rất khó khăn, kéo dài thời gian và chi phí cao hơn các loại tem khác.

- Xem thêm: [Sài Gòn xưa qua những tấm bưu ảnh sưu tầm lên đến 7.000 USD](#)

연하우표
New Year's Greetings

대한민국 우정사업본부
KOREA POST

Qua bộ sưu tập này, người xem thấy những con tem nhỏ bé đã trở thành các tác phẩm nghệ thuật, văn hóa, sinh động về hình thức và phong phú về nội dung. Mời độc giả cùng ngắm một số hình ảnh trong bộ tem độc đáo này.

Ẩn Trong Hồn Đá Muôn Lời Nhân Sinh

Đăng bởi [Ngân An](#)

[14/05/2014](#)

Hầu như những ai yêu thích thú chơi này đều là những người “có tuổi” hoặc đã có đủ thời gian trải nghiệm về cuộc đời mới trân quý sự tĩnh lặng, an nhiên của đá. Điều này càng được xác tín với những ai có dịp thưởng lãm bộ sưu tập đá của ông Hàn Tấn Quang – chủ biên tạp chí *Kiến thức Ngày nay* – một tên tuổi quen thuộc trong làng báo Sài Gòn. Điều đặc biệt của bộ sưu tập này là hơn 200 viên đá được ông góp nhặt từ hơn 20 năm qua có cùng một chủ đề được ông gọi tên là “Thạch Thiên”. Lạ hơn khi biết ông chỉ là người có lòng hướng Phật chứ không phải là một Phật tử thuần thành, nhưng từ khi bén duyên với đá, ông càng ngộ ra những triết lý

vô ngôn uyên thâm ẩn chứa trong từng viên đá cuội. Với ông, đá là một thế giới tâm linh đầy màu sắc tuệ minh. Bởi thế, ông xem đá như một tôn giáo của riêng mình.

Nhà sưu tập Hàn Tấn Quang bên một tác phẩm “Thạch Thiền”

Duyên ngộ “thạch thiền”

Hơn hai mươi năm trước, công việc làm báo khiến ông luôn bận rộn, lắm lúc mệt mỏi, căng thẳng mà chẳng biết “xả” bằng cách nào cho hiệu quả. Trong một lần đến nhà người quen đang sửa chữa, xây dựng, trong sân có chất đồng đá xanh để làm hòn giả sơn, ông tình cờ nhìn thấy một viên đá cao khoảng độ hơn gang tay có hình thù, hoa văn lạ nên nhặt lấy. Mang về nhà xem, ông bỗng thấy hoa văn trong viên đá giống như một vị sư đang tham thiền, càng nhìn càng thấy độc đáo, thú vị nên ông gọi nó là “thạch thiền”. Dù chưa biết gì về thú chơi đá, tiêu chí nhận biết một viên đá đẹp, giá trị, thông số kỹ thuật về độ cứng... theo kiểu những nghệ nhân chơi đá lão luyện, nhưng ông thấy nhờ nó mà trong phút chốc ông nhận ra chính mình và những chân lý, giá trị trong cuộc sống như một cái duyên tri ngộ rất màu nhiệm. Từ đó ông bắt đầu tìm tòi sưu tập đá. “Nhìn chân dung thiền sư trên đá tôi thấy nhẹ lòng. Nó soi rọi lại cuộc đời và chính mình mà trước đó vì nhiều lẽ mình quên đi hoặc không để tâm đến. Đối diện với đá, tôi thấy bình tâm hơn, gạt được mọi phiền

não đa mang” – ông nhớ lại cảm xúc những ngày đầu khi đến với thú chơi “thạch thiên”.

Nhị đế

Mặc cho ai khen chê, ông vẫn trung thành với tiêu chí “Thiên” khi chọn đá nên đôi khi những viên đá rất bình thường, xoàng xĩnh nằm bên đường, không ai nhặt nhưng khi về với ông nó thành tác phẩm, có tên và đời sống khác với nhiều ý nghĩa. Ông tin vào chữ duyên nên không vội vàng, có khi cả năm không tìm được viên đá ưng ý nào, dù cũng lắm phen trèo đèo lội suối hoặc dăm bảy người giới thiệu đến nơi có đá. Rồi có khi một lần lại tìm được vài viên đá thiên khiến ông mát dạ. Ông chia sẻ về thú đam mê của mình: “Có người nghĩ rằng đá trần trụi, hình thù đơn điệu, không có gì đặc sắc, hấp dẫn để chơi cả. Thôi thì mỗi người mỗi ý. Riêng tôi thấy thú chơi này chỉ phù hợp với những người có tâm thiên. Chỉ khi tâm tĩnh lặng, đối diện với sự vô ngôn của đá, người ta mới cảm nhận được những ẩn ngữ kỳ diệu đến vô cùng trong từng viên đá được thiên nhiên ban tặng hình hài nhẵn thín, sần sùi, gồ ghề hay thô mộc”. Đó là một thế giới hỷ lạc, không sân si phiền não, không tranh danh đoạt lợi, không đổ kỵ, tỵ hiềm mà để tâm hoan hỷ, an lạc. Nhưng có mấy ai giữ được tâm tĩnh lặng giữa cuộc đời vấp bởi danh phận, áo cơm thường nhật, có phải vì vậy mà thú chơi này kén chọn kẻ tri âm chăng?

Phổ độ

Nói về bộ sưu tập đá của mình, ông xem nó như những đứa con nên dù chúng khác nhau, có người thích, người không nhưng ông đều yêu chúng như nhau. Mỗi viên đá là một kỷ niệm nhắc nhở ông về hành trình “tìm lại chính mình” nên mỗi ngày, dù bận rộn ông cũng dành thời gian để nhìn ngắm chúng, chiêm nghiệm về cuộc đời. Ông bày tỏ: “Tôi tìm đá và đá cũng tìm tôi như một duyên kỳ ngộ giữa con người và thiên nhiên. Không biết tự bao giờ trong tôi đã hình thành một ấn tượng đẹp về các tác phẩm “Thạch Thiên”, những hình tượng tạo nên hạt mầm hạnh phúc cho đời sống bằng sự giản dị và tinh tế”. Ngắm đá để khâm phục mẹ thiên nhiên đã ban tặng con người một người thầy dù ngàn năm im tiếng, nhưng suốt hành trình trôi lăn, chìm nổi, đá đã làm nên hình hài như một biểu tượng chứa đựng tất thảy những thế

sự thăng trầm của mọi kiếp nhân sinh. Đá không còn là đá vô tri nữa khi được chủ nhân khai minh thành thông điệp của thiền như *Vô minh tiềm ẩn, Thiền sư, Thiền tâm, Vô ngã, Hành thiền, Bản lai diện mục, Tĩnh tọa, Chánh niệm...* với hình ảnh của những vị Bồ Tát, Tổ sư Đạt Ma, Quan Thế Âm hay một áng mây, dáng núi, bóng người...

Am mây

Và duyên ngộ tri âm

Là người chơi đá trầm lặng, hơn 20 năm qua chỉ một số ít bạn bè thi thoảng được ông mời đến nhà thưởng ngoạn “Thạch Thiền”. Trong số những người ấy có Hòa thượng Thích Đồng Bổn, thượng tọa trụ trì chùa Xá Lợi. Năm nay, nhân dịp đại lễ Phật đản Liên Hiệp Quốc 2014 (Phật lịch 2558), Hòa thượng Thích Đồng Bổn đã mời ông triển lãm, trưng bày bộ sưu tập “Thạch Thiền” tại chùa Xá Lợi (từ ngày 6 đến 13-5) để Phật tử có dịp thưởng lãm một công trình công phu, nhiều ý nghĩa, đồng thời ấn hành quyển sách giới thiệu về “Thạch Thiền” đến bạn bè thân hữu và những người mộ điệu. Đưa “Thạch Thiền” đến với công chúng là cách ông bày tỏ mong muốn góp một cái nhìn để cân bằng lại những xô bồ, ồn ào của cuộc sống, hướng đến sự tĩnh lặng cũng như vẻ thuần khiết của nội tâm.

Long nữ

Ông kể, qua triển lãm, có những tình cảm của những tri âm xa gần làm ông ấm lòng, cảm thấy được chia sẻ nhiều lắm. Quan điểm của ông khi chơi đá là chú trọng đến cái tình, cái kỳ diệu của tạo hóa là chính, vì làm bạn với đá là tìm đến cái thiên tánh tự nhiên của đất trời. Ông tin rằng cuộc đời này vẫn còn rất đẹp, vẫn còn nhiều người luôn tin tưởng và hướng về các giá trị Chân Thiện Mỹ. Có người ở Hà Nội biết thông tin triển lãm qua báo chí đã vội bay vào để xem cho được, họ còn mời ông mang ra Hà Nội triển lãm để mọi người ngoài ấy có dịp thưởng lãm. Khách tri âm là thế.

Thạch thất

Từ lâu, có người tìm đến ông với ý định mua bán, chưa bàn đến việc giá cả, ông đã nhẹ nhàng từ chối. Ông cho biết, sau này nếu vì hoàn cảnh hay việc bất khả kháng nào đó không giữ được bộ sưu tập đá của mình thì hoặc là ông sẽ chuyển nhượng toàn bộ, hoặc hiến tặng cho tổ chức, đơn vị nào có đủ tâm ý tiếp nhận chứ ông không muốn nhìn những tri âm trôi lạc về nhiều nơi. Đó là chuyện về sau, chứ hiện tại ông còn đam mê và nặng nợ với “Thạch Thiên” nhiều lắm